Lieta Nr.C31385913

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2013.gada 9.oktobrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese E. Stelte-Auziņa
ar tiesas sēžu sekretāri N. Meiksneri,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 17.aprīlī /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja) cēlusi maza apmēra prasību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam Ls 100 (simts latu) apmērā ik mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs naudu meitas uzturam dod neregulāri, nepietiekamā apjomā – ik pa 2-3 mēnešiem Ls 30,00 apmērā. Meitas uzturēšanai mēnesī ir nepieciešami 158 lati. Atbildētājam būtu jāapmaksā bērnudārzs un meitai nepieciešamā pārtika, tas ir – Ls 100,00 mēnesī. Prasītāja meitai nodrošinātu apģērbu, apavus, dzīvesvietu, grāmatas un rotaļlietas. Atbildētājs strādā SIA „Rīgas satiksme" par autovadītāju un viņa alga vidēji ir Ls 450,00. Prasītāja ir bezdarbniece un meklē darbu.

2013.gada 19.jūlijā atbildētājs iesniedzis lietā paskaidrojumu par prasību, kurā norādījis, ka prasību atzīst daļēji Ls 50,00 apmērā. Paskaidrojis, ka ar bērnu ticies 3 reizes pusgada laikā, jo prasītāja biežāk neļauj tikties. Bērna dzīvesvieta atbildētājam nav zināma. Tāpat atbildētājam nav pārliecības, ka maksātie uzturlīdzekļi tiks tērēti bērna vajadzībām. Atbildētāja vidējā alga pēc nodokļu nomaksas ir Ls 320,00. Atbildētājs viens audzina nepilngadīgo dēlu /pers. D/.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā, lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ls 100,00 mēnesī sakot no 01.09.2013. līdz bērna pilngadībai. Paskaidroja, ka bērnam ir 4 gadi, viņš apmeklē Babītes pirmskolas izglītības iestādi. Kopā mēnesī bērna uzturam nepieciešams Ls 156,00: bērnudārzs – Ls 50,00, ēdināšana – Ls 1,80 dienā (garajā mēnesī – Ls 41,80), dejošanas nodarbības – Ls 8,00, pārtika (laikā, kad bērns apmeklē bērnudārzu) – Ls 35,00, grāmatas, rotaļlietas bērna attīstībai un izaugsmei – Ls 25,00, apģērbs, apavi – Ls 25,00, medicīnas preces (vitamīni, plāksteri, zāles) – Ls 15,00, higiēna, ja bērns slimo – Ls 7,00. Prasītāja pašreiz nav darba attiecībās. Prasītājai ir tikai pagaidu darbi (bērnu pieskatīšana, palīdz mājas darbos – malku krāmē, kartupeļus novāc). Darba attiecībās stāsies bijušajā darba vietā 2013.gada oktobra vidū privātajā bērnudārzā par pedagoga palīgu. Šobrīd prasītājas ienākumi ir Ls 125 mēnesī un valsts ģimenes pabalsts Ls 8. No 2013.gada oktobra vidus alga būs Ls 180. Prasītājai neviens nepalīdz uzturēt bērnu. Prasītājas mammai dažreiz palīdz vasarā bērnam. Atbildētāja vecāki nav izrādījuši interesi, ir bijušas dažas dāvanas no viņu puses. Īpašumu nav. Pašreiz prasītāja dzīvo pie draudzenes un maksā par komunālajiem maksājumiem, kurus sadala uz cilvēkiem. Atbildētājs fiziski nepalīdz uzturēt bērnu, neko nepērk, nedāvina. Atbildētājs tagad sūta Ls 30, lai atmaksātu atpakaļ kopšanas pabalstu, piedzimšanas naudu, ko viņš agrāk bija pieprasījis valstij un pats tērēja – nopirka sev automašīnu.

Prasītājai citu personu apgādībā nav. Prasītāja norādīja, ka ļauj atbildētājam tikties ar bērnu, bet atbildētājs regulāri ir alkohola reibumā brīvdienās un bērnam ir emocionāla trauma. Bērnudārzā meita tagad neiet, jo ir slima ar alerģiju.

Atbildētājs tiesas sēdē atzina prasību par summu Ls 50,00 apmērā, uzturēja rakstveidā iesniegto paskaidrojumu. Paskaidroja, ka maksā Ls 35 uzturlīdzekļus bērnam no brīža, kad prasītāja atsūtīja caur īsziņu savu konta numuru. Maksā Ls 35, nevis Ls 30, kā tika pateikts sociālajā dienestā. Atbildētājam ir liegts tikties ar bērnu. Kopš 2013.gada janvāra ir ticies ar bērnu tikai 3 reizes. Nezinot prasītājas dzīvesvietu nevar nodrošināt bērnu ne ar pārtiku, ne ar apģērbu. Nevar bērnam uzdāvināt dāvanu dzimšanas dienā, kura stāv atbildētāja mājās. Ir sakrautas drēbes maisos, kuras nevar atdot bērnam. Atbildētājam pieder automašīna, nekustamo īpašumu nav. Atbildētāja apgādībā ir vēl viens dēls, kuram ir 17 gadi. Atbildētāja vidējie ienākumi ir Ls 320-350 mēnesī, strādājot gandrīz diennakti. Papildus ienākumus var gūt remontējot automašīnas, bet gadu to nav darījis. Atbildētājam sāp mugura, bet medicīniskas izziņas nav. Dēls dzīvo pie atbildētāja brāļa, bet atbildētājs maksā visu naudu par bērnu. Par pabalstu – prasītāja uzrakstīja iesniegumu par kopšanas pabalstu un norādīja atbildētāja bankas kontu. Nauda tika tērēta kopā. Atbildētājs pabalstam pielika klāt Ls 500 un nopirka mašīnu. Kad atbildētājs ir kopā ar bērnu, tad pērk viņai pārtiku un apavus.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Atbilstoši ierakstam /pers. C/ dzimšanas apliecībā /numurs/ viņas vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/, par to lietā strīda nav.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna

kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam). Saskaņā ar minēto tiesa uzskata, ka tikai bērna vecākiem var būt zināms, cik daudz jātērē bērna uzturēšanai, jo tas ir atkarīgs no konkrētā bērna individualitātes, spējām, interesēm, veselības stāvokļa, garīgās un fiziskās attīstības un citiem apstākļiem.

Lietā noskaidrots, ka pušu bērna /pers. C/ dzīvesvieta ir kopā ar prasītāju, kura realizē ikdienas aizgādību, līdz ar to, ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

Ar atbildētāja iesniegto 2013.gada 17.jūlija AS „Swedbank" Konta izrakstu pierādīts, ka atbildētāja darba samaksa par periodu no 01.02.2013.-17.07.2013. vidēji sastādīja Ls 398,49.

Ar TIS informāciju par LR UR reģistrētajiem datiem pierādīts, ka informācija par uzņēmumiem, komersantiem, šķirējtiesām, kur atbildētājs būtu īpašnieks, individuālais komersants, personālsabiedrības biedrs, kapitāldaļu turētājs vai dibinātājs nav, atbildētājam nav noslēgts laulību līgums, kā arī nav pasludināts maksātnespējas process.

Ar TIS pieejamo Zemesgrāmatas informāciju pierādīts, ka atbildētājam nekustamie īpašumi nepieder.

Tiesa kritiski vērtē atbildētāja paskaidrojumā norādīto, ka atbildētājam pieder viena automašīna, jo no TIS pieejamās CSDD informācijas redzams, ka atbildētājam īpašumā reģistrēti pieci transportlīdzekļi.

Izvērtējot iepriekš norādīto tiesa secina, ka, lai gan atbildētāja īpašumā ir reģistrēti autotransporta līdzekļi, atbildētāja rīcībā nav pietiekami finanšu līdzekļi, lai spētu maksāt uzturlīdzekļus pieprasītajā Ls 100,00 apmērā. Līdz ar to, izvērtējot pušu spēju un mantisko stāvokli, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam Ls 70 ik mēnesi no prasības iesniegšanas dienas – 2013.gada 20.jūnija, līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. Nosakot uzturlīdzekļu apmēru tiesa secina, ka prasītāja nav pierādījusi savu nespēju gūt ienākumus pie nodibinātiem apstākļiem, ka bērns apmeklē bērnudārzu.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam, valsts ienākumos no atbildētāja piedzenama valsts nodeva Ls 180,00 ((Ls 70,00 x 12 mēneši = Ls 840,00) x 15 % = Ls 180,00).

Atbilstoši lietas materiāliem, kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā, kas valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja, ir Ls 5,13.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei atbildētājam nosakāms termiņš - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1], 205. un 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 70,00 (septiņdesmit latu) apmērā ik mēnesi, sākot no 2013.gada 1.septembra līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu Ls 180,00 (viens simts astoņdesmit latus).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,13 (piecus latus un 13 santīmus).

/pers. F/, personas kods /personas kods/, ka tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu apstiprinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt labprātīgu sprieduma izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma teksta sastādīšanas dienas – 2013.gada 23.oktobra, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese: E. Stelte-Auziņa